

छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ६

संख्या: ३

मिति:- २०७९।१०।१०

भाग: २

१. विपत व्यवस्थापन गर्न बनेको विपत राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९

गाउँकार्यपालिका बाट स्वीकृत मिति:- २०७९।०५।१५

प्रमाणीकरण मिति:- २०७९।०५।१६

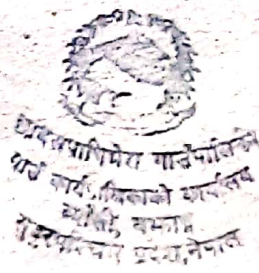
राजपत्रमा प्रकाशन मिति:- २०७९।१०।१०

आज्ञाले

नाम:- गगन बहादुर ऐडी

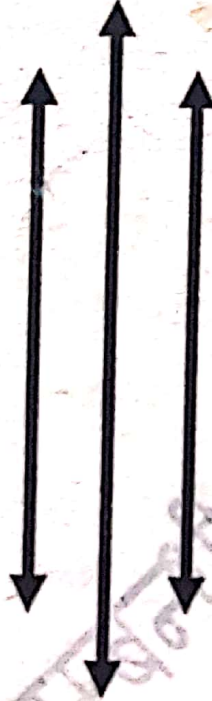
पद:- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गगन बहादुर ऐडी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

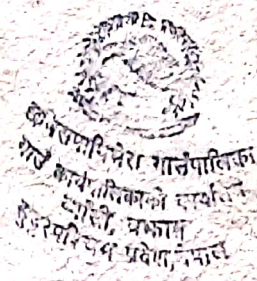
Handwritten signature or mark.

बिपद राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड

२०७९

छबिसपाथिभेरा गाँउपालिका
बाताबरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति
ब्याँसी बझाङ

बिपद राहत वितरण सम्बन्धी मापदण्ड २०७९

प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक बिपदमा परेका सर्वसाधारण गाँउपालिका बासीहरु तथा उनीहरुका परिवारलाई वितरण गरिने राहतमा एकरूपता कायम गर्न साथै राहत बितरण एवं सहयोगलाई पारदर्शी सरल तथा बिश्वसनिय बनाउने उद्देश्यले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा १ बमोजिम बिपद जोखिम न्युनिकरण तथा ब्यवस्थापन ऐन २०७५ को दफा १८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी छबिसपाथिभेरा गाँउपालिका गाउँ कार्यपालिकाले यो मापदण्ड बनाई जारी गरेको छ ।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल
न्याय विभाग, काठमाडौं
प्रमाणित

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

१) यस मापदण्डको नाम " विपद् राहत बितरण सम्बन्धी मापदण्ड २०७९ " रहेको छ ।

२) यो मापदण्ड तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२ परिभाषा र व्याख्याः

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा:-

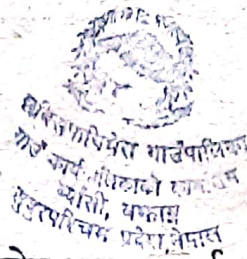
(क) गैर प्राकृतिक विपद् भन्नाले महामारी, अनिकाल, डढेलो, कीट वा सुक्ष्म जीवाणु आतंक, पशु तथा चराचुरुङ्गीमा हुने प्लु, प्यान्डामाइसिस प्लु, प्ले रोग, सर्पदंश, जनावर आतंक, सडक तथा जल दुर्घटना, आयलागी, विषाक्त ग्याँस, वन विनास वा भौतिक संरचनाको क्षति तथा प्रकोप उद्धार कार्यमा हुने दुर्घटना वा यस्तै गैर प्राकृतिक कारणले उत्पन्न हुने विपद् सम्झनु पर्नेछ ।

(ख) प्राकृतिक विपद् भन्नाले हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल, बिस्पोटन, अतिवृष्टी, अनावृष्टी, बाढी पहिरो तथा भुस्खलन, डुवान, खडेरी, हुरी वतास, चट्याङ्ग, भुकम्प, डढेलो वा यस्तै अन्य किसिमका प्राकृतिक कारणले उत्पन्न जुनसुकै विपद् सम्झनु पर्दछ ।

(ग) विपद् भन्नाले कुनै स्थानमा आपतकालिन अवस्था सिर्जना भई जनधनको क्षतिको साथै जीवनयापन र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक वा गैर प्राकृतिक विपद् सम्झनु पर्दछ ।

(घ) राहत भन्नाले छविसपाथिभेरा गाँउपालिकाले प्रदान गर्ने नगद वा जिन्स लगायतका सेवा सुविधा वा वस्तुगत सहायतालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) विपद् व्यवस्थापन भन्नाले विपद् जोखिम न्युनिकरण विपद् प्रतिकार्य विपद् पुनर्लाभसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कृयाकलाप सम्झनु पर्दछ ।

(च) विपद कोष भन्नाले विपद व्यवस्थापन कोष सम्झनु पर्दछ ।

(छ) समिति भन्नाले गाउँपालिका विपद व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

कोषको व्यवस्था:

३) यस मापदण्ड बमोजिम विपद पिडितलाई राहत प्रदान गर्नुपर्ने विपद पीडितलाई राहत प्रदान गर्दा यस मापदण्ड बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।

४) कोषबाट व्यहोरिने:

यस मापदण्ड बमोजिम उपलब्ध गराइने राहत सहयोग विपद व्यवस्थापन कोषबाट व्यहोरिने छ ।

परिच्छेद ३

विपद व्यवस्थापनका लागि राहत वितरण

५) राहत वितरण:

विपदबाट क्षति भएका देहाय बमोजिमको क्षतिको लागि बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति वा बातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा मार्फत प्राप्त भएका स्थलगत अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र वडा कार्यालयको सिफारिसका आधारमा राहत वितरण समितिको निर्णय बमोजिम बमोजिम तपशिल अनुसार राहत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

क) विपद घटनामा परि कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएको रहेछ भने मृतकका परिवारलाई राहत स्वरुप प्रति मृतक रु ५०,००० (पचास हजार) ।

ख) विपदमा परि कुनै ब्यक्ति बेपत्ता भई खोजि कार्य गर्दा घटना भएको मितिले नब्बे दिनसम्म फेला नपरेमा वडा कार्यालयको सिफारिस र प्रहरी प्रतिवेदनको आधारमा एकाघरको नजिकको हकवालालाई रु ४०,०००। (चालिस हजार) ।

ग) कुनै पनि विपदको घटनामा परि कुनै ब्यक्तिको घर खाद्यान्न र लत्ता कपडा समेत पुर्ण वा आंशिक रुपमा क्षति भएमा त्यस्तो परिवारलाई तत्कालिन राहतका लागि नगद रु १०,००० (अक्षरुपि रु दश हजार) वा सो बराबरको खाद्य वा गैर खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने छ । साथै पूर्ण रुपमा क्षति भएको सन्दर्भमा बढीमा ४०,००० (अक्षरुपी रु चालिस हजार) नगद वा जिन्स राहात सहायता उपलब्ध गराइनेछ । थप सहायताको हकमा समितिको निर्णयानुसार हुनेछ ।

घ) सामान्यतया १,००,००० (अक्षरुपी रु एक लाख) सम्मको क्षतिको हकमा राहत स्वरुप रु ५,००० (अक्षरुपी रु पाच हजार) उपलब्ध गराइनेछ ।

ड) विपदबाट घर बहालमा बसेको भएमा वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सानी भई तत्काल गुजारको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा दुबै अवस्थाका पीडित परिवारलाई तत्काल आवश्यक व्यवस्थाको लागि प्रति परिवार नगद रु २०,००० (बीस हजार) वा सो बराबरको जिन्सी खाद्य वा गैर खाद्य सामग्री सामान राहत उपलब्ध गराइने छ ।

च) कुनै प्रकोपका घटनामा परि घाइते भएका बिरामीहरुलाई उपचारका लागि नजिकको अस्पताल वा नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा लैजानु पर्ने घाइते गरिव असाहाय वा आर्थिक व्यवस्था कमजोर रहेछ भने त्यस्तो घाइतेलाई अस्पताल लैजादाको यातायात खर्च भुक्तानी गरिनेछ ।

छ) विपदबाट घाइते भएको कुनै ब्यक्तिलाई अस्पताल भर्ना भइ उपचार गराउनु परेमा त्यस्तो घाइते गरिव असाहाय वा आर्थिक अवस्था कमजोर भएमा उपचार खर्च बाफत एक पटकका लागि बढीमा रु १०,००० (दश हजार) सम्म खर्च उपलब्ध गराइने छ । थप सहायतको लागि समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

17

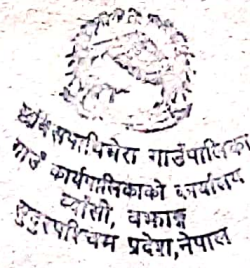
ज) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि हावाहुरी वा चट्याङ्ग बाट घरको छानो वा अन्य सामान क्षति भएमा रु १०,००० (दश हजार) सम्म राहत उपलब्ध गराइनेछ । र सो को लागि वडाले सिफारिस र प्रहरीको मुचुल्का अनुसार हुनेछ ।

झ) यसरी रकम उपलब्ध गराउदा सम्बन्धित पिडित वा निजको निवेदन वडाको सिफारिस प्रहरीको मुचुल्काको आधारमा उपलब्ध गराइने छ ।

६) दिर्घकालिन राहत एव ब्यवस्थापन:

क) प्रकोपका कारण बसोबास गरि रहेको स्थानमा बसोबास गराउदा थप जोखिम हुने अवस्था रहेमा त्यस्तो पीडित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राखी बसोबास गराउनु पर्ने अवस्था भएमा बसोबास गराइने स्थान परिवार संख्या आवश्यक सामग्री र सो को लागि आवश्यक पर्ने बजेटको समेत अनुमान गरी पालिका विपद ब्यवस्थापन समितिले कार्यपालिकामा सिफारिस गर्नु पर्नेछ । त्यसरी भएको सिफारिसको आधारमा जिल्ला विपद ब्यवस्थापन समिति सँग समन्वय गरी गाँउ कार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार आवश्यक ब्यवस्था मिलाइने छ ।

ख) दफा ६ (क) अनुसार पूर्ण रुपमा वा आंशिक रुपमा कार्य गर्नको लागि गाँउ कार्यपालिका तथा विपद ब्यवस्थापन समितिले वडा समितिलाई जिम्मेवारी तोक्न सक्नेछ । यसरी तोकिएको जिम्मेवारी पुरा गर्नु सम्बन्धित वडा समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

७) राहतका लागी पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू:

- यस मापदण्ड बमोजिम राहत सहयोगको लागि पिडितले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नु पर्ने छ ।
- क) नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
 - ख) मृतकको हकमा नजिकको हकवालाको नाता खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
 - ग) वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।
 - घ) विपद ब्यबस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ।
 - ङ) वडा प्रतिनिधिको रहोवरमा भएको प्रहरी मुचुल्का ।
 - च) घटना सँग सम्बन्धित तस्वीर ।

परिच्छेद ४

राहत बितरण समिति

८) राहत बितरण समितिको गठन:

छविसपाथिभेस गाँउपालिकाका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक विपदमा परेका गाँउपालिका बासी तथा उनीहरूका परिवारलाई राहत वितरण गर्न देहाय बमोजिम राहत वितरण समिति रहनेछ ।

क) गाँउपालिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
ख) गाँउपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
ग) वातावरण तथा विपद ब्यबस्थापन समिति संयोजक-	सदस्य
घ) प्रमुख प्रसासकिय अधिकृत	सदस्य
ङ) वातावरण तथा विपद ब्यबस्थापन सदस्य सचिव-	सदस्य सचिव

44

राहत वितरण गर्दा पिडित मध्ये महिला बालबालिका जेष्ठ नागरिक दीर्घ रोगी अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१०) राहत वितरणको समय सिमा:

यस मापदण्ड बमोजिम सहयोग उपलब्ध गराउदा घटना भई निवेदन दर्ता भए पश्चात तत्काल अनुगमनको व्यवस्था मिलाई सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

११) यस मापदण्ड बमोजिम राहत वितरण गर्दा भूकम्प, बाढी पहिरो, आगलागी, भाली वर्षा, हरी बत्तार, महासाँघी, चट्याङ, डुवान, खडेरी, सर्पदंश, विपत्त किटदंश लगायत विपद्को कारणबाट भएको प्रभावितहरू लाई सात राहत सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद ४

विविध:

१२) विपद्को पिडितहरूलाई पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माण

विपद्को कारणले गर्दा बस्ती नष्ट भएकाले बस्ती पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माण गर्न आवश्यक पर्ने भएकाले विपद्को भत्ता भएका घरहरू निर्माणका लागि यत्नलिइ सीपि तथा कानुन बमोजिम जिल्ला वन कार्यालय एवं स्थानीय वन उपभोक्ता समिति मार्फत सहूलियत दरमा काठ उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३) राहत वितरणमा समन्वय गर्नु पर्ने:

दातृ निकाय मानवीय सहायता संस्था वा कुनै प्रकृतिको गैह सरकारी संस्थाले राहत वितरण गर्दा राहत वितरण योजना गौ उपमालिकामा पेश गर्नेपर्ने छ ।

my

१४) बिबरण पेश गर्नु पर्ने:

यस मापदण्ड बमोजिम राहत बितरण व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट बितरण भएको राहत बितरणको बिबरण गाउँ कार्यपालिकाको बैठकमा प्रत्येक चौमासिक र वार्षिक रुपमा गाउँ सभामा अनुसूचि २ बमोजिमको दाँचामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५) बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:

यस मापदण्ड कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा अडकाउ परेमा गाउँ कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउने छ ।

१६) खारेजी र बचाउ:

क) राहत सहयोग सम्बन्धि यस पुर्वा गाउँ कार्यपालिकाले गरेका निर्णयहरु यसै मापदण्ड बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

ख) यस मापदण्ड नेपालको संविधान र अन्य प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको दहसम्म स्वतः अमान्य हुनेछ ।

2078

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

राहत माग गर्ने निवेदनको ढाँचा

श्रीमान वडा अध्यक्ष ज्यू

-----वडा कार्यालय

बिषय: राहत सहयोग सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत बिषयमा मिति-----गतेका दिन यस छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका वडा नं -----टोल----- मा भएको विपदाका सम्बन्धमा विपदाबाट भएको क्षतिको राहत वितरण सम्बन्धि मापदण्ड २०७९ बमोजिम राहत सहयोग पाउँ भनि देहायको बिबरण सहित यो निवेदन पेश गरेको छु/छौ ।

१) विपदाको घटना:

२) घाइते/मृतकको नाम

३) घाइते मृतकको नागरिकताको प्रमाणपत्र नं:

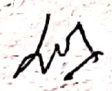
४) बाबुको नाम:

५) ऋमाको नाम:

६) अनुमानित क्षतिको बिबरण:

७) प्रहरीको मुचुल्का:

दघटना सँग सम्बन्धित तस्विरहरु:

चौमासिक राहत वितरण विवरण ढाँचा

[illegible]